

Amendement - Afschaffen voorrang statushouders op sociale huurwoningen en inzetten op flexwoningen

De raad besluit, in vergadering bijeen op 7 november 2024, om beslispunt 1 van het ontwerpbesluit bij het raadsvoorstel 'Programmabegroting Woerden 2025-2028' als volgt te wijzigen:

1. De Programmabegroting 2025, inclusief de mutaties in de reserves, vast te stellen, **waarbij de volgende wijzigingen worden doorgevoerd:**

- i. een nieuwe inspanning 6.1.5.2 wordt ingevoegd, luidende:

'Uiterlijk in Q2 2025 leggen we de raad een voorstel voor om de Huisvestingsverordening zodanig aan te passen dat het automatisme van bemiddeling en ambtshalve urgentverklaring ('voorrang') voor statushouders wordt afgeschaft, in voorbereiding op dan wel ter uitvoering van het aangekondigde verbod op het verlenen van voorrang aan statushouders in de Huisvestingswet.'

- ii. na inspanning 6.1.5.1 ('Verschillende mogelijkheden onderzoeken voor huisvesting van statushouders binnen de gemeente Woerden') wordt toegevoegd:

',' in het bijzonder de realisatie van tijdelijke huisvesting in de vorm van flexwoningen.'

- iii. een nieuwe inspanning 6.1.5.3 wordt ingevoegd, luidende:

'Zodra voldoende duidelijkheid bestaat over de uitwerking van de afschaffing van de gemeentelijke taakstelling voor de opvang van statushouders, nemen we een besluit over of en de wijze waarop Woerden uit eigen beweging bijdraagt aan de opvang van statushouders. We leggen hiervoor een raadsvoorstel voor.'

Florian van Hout, VVD
Femke Merel van Kooten, Splinter
Kees Schouten, Sterk Woerden
Lenie van Leeuwen, LijstvanDerDoes

Toelichting

Met dit amendement wordt beoogd de voorrangspositie van statushouders bij de toewijzing van sociale huurwoningen af te schaffen en in plaats daarvan in te zetten op tijdelijke huisvesting in de vorm van flexwoningen. Ook wordt een raadsvoorstel gevraagd omtrent het al dan niet huisvesten van statushouders als de gemeentelijke taakstelling die daartoe nu verplicht, wordt afgeschaft.

Onderdeel i

Statushouders zijn niet de oorzaak van het woningtekort, maar de taakstelling legt wel extra druk op de beschikbare sociale woningvoorraad. Juist als het aantal beschikbare woningen laag is, is een eerlijke verdeling daarvan belangrijk. De indieners zijn van mening dat het niet eerlijk is alle statushouders automatisch voorrang te verlenen op een sociale huurwoning, alleen omdat zij statushouder zijn. Andere Woerdenaren die wachten op een sociale huurwoning staan vaak jaren op een wachtlijst, maar worden niet bemiddeld en krijgen niet automatisch een urgentieverklaring.

Voor statushouders geldt dat wel: op grond van artikel 39, lid 3 van de Huisvestingsverordening wordt zo'n urgentie ambtshalve (automatisch) aan elke statushouder door de gemeente toegekend. Bovendien bepaalt de verordening dat statushouders door bemiddeling een woning toegewezen krijgen, waarbij de betreffende woning direct aan de statushouder wordt toegewezen zonder op het platform (WoningNet) aangeboden te zijn.

Statushouders hebben hiermee een voorrangspositie, ook ten opzichte van andere urgentiehouders. In vrijwel alle andere gevallen waarin een urgentie wordt verleend of wordt bemiddeld, liggen daaraan de specifieke omstandigheden van de individuele woningzoekende ten grondslag (zoals relatiebeëindiging, financiële omstandigheden, een zorgbehoefte, huiselijk geweld, etc.). Bij statushouders wordt echter geen individuele toets uitgevoerd, maar een generieke urgentie verleend vanwege hun hoedanigheid als statushouder. Daarmee blijft – volgens de indieners ten onrechte – buiten beeld of de individuele omstandigheden van een statushouder de toewijzing van een sociale huurwoning met urgentie rechtvaardigen. In het merendeel van de gevallen zal een statushouder ook in tijdelijke huisvesting op definitieve woonruimte kunnen wachten. De indieners willen dat urgentieverklaring en bemiddeling alleen worden ingezet als daadwerkelijk sprake is van een urgent geval.

Onderdeel ii

Met dit amendement bereidt Woerden zich ook voor op de invoering van een verbod op het verlenen van voorrang aan statushouders in de Huisvestingswet, zoals door het kabinet aangekondigd.¹ Die voorrang kan, zolang de halfjaarlijkse taakstelling om statushouders op te vangen eveneens van kracht blijft, alleen worden afgeschaft indien alternatieven voor de huisvesting van statushouders beschikbaar zijn. Daarom specificeert het amendement dat de gemeente zich inzet voor de realisatie van tijdelijke huisvesting in de vorm van flexwoningen.

Onderdeel iii

Het kabinet heeft aangekondigd op termijn de taakstelling voor gemeenten te willen schrappen. Het amendement beoogt daarom ten slotte dat de raad een besluit neemt over de vraag of en hoe Woerden

¹ Zie onder meer het Hoofdlijnenakkoord, hoofdstuk 2 van het Regeerprogramma en de Kamerbrief Nadere afspraken ten aanzien van de uitvoering van hoofdstuk 2 van het Hoofdlijnenakkoord 2024 - 2028 van PVV, VVD, NSC en BBB van 25 oktober 2024.

hierna blijft bijdragen aan de opvang van statushouders. Het kabinet heeft in dit kader aangekondigd in te willen zetten op sobere doorstroomlocaties en hiervoor met medeoverheden tot een samenhangend pakket te komen.